

COMUNU DE SANTU PERDU
STATUTU
DELÌBERA N.6 DE SU 22/04/2004
TÌTULU 1 ELEMENTUS DE FUNDAMENTU

CÀBUDU 1 – BISURA GIURÌDICA

Art. 1

Naturali de su comunu, sedi, territòriu, stema e bandera.

1. Su Comunu de Santu Perdu est enti locali autònumu.
2. Rapresentat sa comunidadi, ndi attendit su torracontu, ndi promovit su irvilupu, ndi favoressit sa melloria civili, sociali, polìtica, culturali e econònica.
3. Tenit atonomia po su chi acuntessit su Statutu, sa Norma, s'aministrai e s'organizai.
4. Tenit atonomia impositiva e finantziaria in virtudi de su Statutu, de is Normas e in su setori de is leis de coordinamentu de sa finantza pùblica.
5. Su territòriu de Santu Perdu allacanat a Nortu cun su territòriu de Assemi e de Sarrocu, a Sud e a Est cun Sarrocu, a Ovest Sarrocu, Pula e Santadi.
6. Sa sedi de sa Domu comunali est in su centru stòricu de sa bidda.
7. Su stema e sa bandera funt stètius aprovaus de su D.P.R. de su 22 de làmpadas 1973.
8. Su stemma est antimau de: in sa perra de asuta campu de colori asullu cun una mata de olia speigada colori de oru e una breberu colori de prata ananti a su truncu de sa mata e a campu in sa parti de susu de colori de prata innui cumparrint unu tronu de axina e acanta a manu de esti unu aràngiu e a manca unu limoni a colori naturali. Is àterus ornamentus de foras funt cussus de is Comunas.
9. Sa bandera est rapresentada de unu drapu truncu, asulu e biancu, bordau a filu de prata e carriu de s'istemma innantis narau a fueddus cun in mesu scritu a filu de prata su nòmmini de sa bidda "Comune di Villa San Pietro". Is partis de metallu e is curdonis ant a essi impratiaux. S'astua at a essi imbussada a prefa de is pròpius coloris de su drapu a arretroga, a puncias impratiadas postas a spirali. In sa frècia s'at a ponni su istemma de su Comunu e in su gambu s'at a scriri su nòmmini de su Comunu. Sa crobata e su frocu funt torraus a tingi de is coloris natzionalis e sfilicitaus a prata

Art. 2

Albu Pretòriu

1. Is atividadis de su Comunu si ndi pesant segundu su principiù chi totus ndi potzant sciri e connosci de su chi si fait.
2. In sa domu comunali est assiguru su logu po s'Albu Pretòriu anca publicai autus, avisus e provedimentus e totu su chi si depit fai sciri a sa genti e a is tzitadinus a cumentu narat e bolit sa lei, su statutu e su regulamentu po s'acessu a is autus.

3. Sa publicatzioni de is autus avisus e provedimentus s'at a podi fai puru po mèdiu de su computer e de sa retza internet, candu at a essi aici in sa domu comunali ddoi at a essi a dispositzioni una postatzioni po consultai su chi serbit.
4. Sa publicatzioni de is autus est faina chi depint fai is ufizius comunali incarrius de ddu fai.
5. Po assigurai unu informu setiosu, si pigant in consideru, in su regulamentu de accessu, puru àterus logus e maneras po publicai e ponni a parti su tzitadinu de su chi si fait in Comunu.

CÀBUDU 2 – PRINCÌPIUS GENERALIS

Art. 3

Funtzionis

1. Sa podestadi de governu de su Comunu po fai is fainas cosa sua ndi benit de sa popolatzioni e de su territòriu comunali.
2. Su Comunu tenit faina de fai po su prus me su setori de is servìtzius socialis, de su sètiu territòriali e de sa creschida econòmica, segundu is princìpius de su statutu, bogadas is àteras fainas chi spetant a àterus sogetus a cumenti narat sa lei natzionali e regionali, segundu sa cumpetèntzia.
3. Su Comunu po fai faina in su cuntèssiu adatu, ndi pesat formas de decentramentu e de agiudu torrau cun is àtersu Comunos e cun sa Provìncia.
4. Su Comunu operat fintzas po mèdiu de atividadis chi podint fai de manera autònoma is tzitadinus e is assòtzius.
5. Su Comunu atendit su servìtziu eletorali, anagrafi, stadu civili, statistica e leva militari.
6. Is fainas po is servìtzius de cumpetèntzia statali spetant a su Sindigu che ufficiali de Governu.
7. Is fainas assentadas in su coma 7 (seti) ponint infatu a is raportus finantziàrius e a sa sienda a cumenti narat sa lei. Àteras fainas amministrativas chi acuntessint is servìtzius statalis o regionalis podint essi fidadas a su Comunu in virtudi de sa lei chi règulat is raportus finantziàrius chi ddas pertocant assigurendi sa sienda chi nci bolit.

CÀBUDU 3 - RAPORTUS ISTITUTZIONALIS

TÌTULU II - ISTITUTUS DE PARTECIPATZIONI E DECENTRAMENTU

CABU 1 - PARTECIPATZIONI POPOLARI

Art.4

Critèrius de stalladura

1. In virtudi de su chi narat su Statutu tenint diritu de partecipazioni totu is chi funt residenti in su territòriu comunali e is chi tenint cun custu unu acàpiu de traballu, de stùdiu o de impreu de servìtzius.

2. Is tzitadinus de s'Unioni Europea e is stràngius aposentaus cunformu a sa lei tenint su diritu de partecipzioni arremonau in custu Cabu, in virtudi de su coma 1.

Art. 5

Avaloramentu de is formas lieras de assòtziu

1. Su Comunu pigat parti a sa vida democràtica de sa bidda impari cun is àterus sogetus de sa comunidadi locali.
2. Su Comunu arreconoscit su valori de is formas lieras de assòtziu de sa genti de sa bidda e is organizazioni de su voluntariu, assigurendi-ndi sa partecipzioni alluta. Stimat, po custu etotu, una tenta cosa sua, su de avolarai s'agiudu de sa tzitadinàntzia fracòntzia a su governu de sa comunidadi locali, assigurendi a is tzitadinus sa possibilitadi de fai cosa po s'amparu de is diritus; su diritu de tenni scedas, connosci àtus, ordinamentus e servìtzius de s'aministratzioni; de ndi essiri ainnantis cun preguntas e circas, proponnidas, ideas, avaloramentus; de arrellatai a craru cun s'Aministratzioni; de essi pigaus in consideru e de tenni a càstiu is fainas amministrativas.
3. A piessinniu su Comunu s'impinniat a ndi bogai is strobis chi atreminant su fai de is tzitadinus, assigurendi unu collegamentu continu cun is mermus comunalis e circoscritzionali, donendi logu, fàbricu e asienda, po cumpriri su fini de interessu generali.
4. Su Comunu promovit puru àterus organìsimu de partecipzioni, in totu e po totu in atonomia funtzionali, chi tenint su còmputu de traballai impari po s'isvilupu tzivili, sociali e econòmicu de sa comunidadi, e fintzas puru po ndi pesai programmas e sceberas de s'Aministratzioni.
5. Su Comunu connoscit, che doveri cosa sua, su de torrai sceda apitzus de sa atividadi amministrativa, me is maneras prus afatentis, a fiàntzia de unu isvilupu democràticu de sa comunidadi e de sa partecipzioni alluta de is tzitadinus.

Art. 6

Raportus cun is assòtzius

1. Su Comunu stimat s'organizazioni de sa comunidadi in assòtzius, truma spontanea, agregazioni sociali e religiosa, che asienda de cumpetenzias e connoscentzas chi faint cresci sa sociedadadi civili e chi funt a fundamentu de is scèberus de su governu.
2. Po custu fini:
  1. Apoderat is atividadis e is ideas de is assòtziu, po mesu fintzas de acòrdius po ndi ddas a podi pesai;
  2. Favoressit s'informu e sa connoscentzia de is àtus amministrativus e de is normas, programmas e progetus regionalis e statalis e cominitarius chi pertocant is assòtzius;

3. Pigat in consideru sa presència de is rapresentantis de is assòtzius me is organismus de partecipazioni bofius de su Comunu; assigurat de intendi ita ndi pentzant is assòtzius apitzus de àutus o dispostaschi pertochit su setori de interessu de custas etotu. Is sogetus arremonaus impitzus podint proponni po su setori chi ddus acuntessit. Miticoi est fatu obligu a is mermus chi deliberant de ddas esaminai torrendi sceda a cunfromu de su regulamentu apitzus de is ordinamentus de partecipazioni e consultazioni de is tzitadinus;
  4. Lassat imperai a is assòtzius chi funt de bidda o chi traballant in su logu comunali, is mèdius e is fàbricus chi ddis abisòngiant po ndi cumpriri is finis cosa insoru, a cunfromu de su regulamentu asuba de sa cuncessioni de is benefitzius econòmicus;
  5. Si serbit de is assòtzius e is comitaus fundaus a posta po aparai manifestazioni, donendi-ddi a custus su dinai chi abisòngiant e chi ant a depi essi rendicontaus.
3. Su Comunu arreconoscit diritus specifìcus e agiudus a is assòtzius de voluntariau. Is raportus intru de Comunu e voluntariau podint essi assentus po mesu de cunventzionis importòsicas chi depint bardiai is atonomias de s'unu e de s'àteru.
  4. Sa fata de agiudu pigada in cunsideru in custu articulu balit po is assòtzius accreditaus in su Comunu tenendi fundamentus de is critèrius e de is maneras postas in contu me is leis e me is regulamentus.

Art. 7

Circas – ideas – pregontas

1. Is tzitadinus a solus o in assòtzius podint presentai a s'aministratzioni comunali circas, pregontas e ideas chi tengant unu iscòpu, chi pertochint is interessus generalis o is chistionis de importu. s'Aministratzioni comunali ddis at a torrai sceda scritta a cunfromu de su chi s'agatat assentau in su regulamentu asuba de is formas de partecipazioni e consultazioni de is tzitadinus.
2. Miticoi is chistionis ampuadas fessint de importu mannu e, fessint de cumpetèntzia e doveri de sa giunta o de su consillu comunali, ant a essi assentadas me sa lista de is chistionis de arrelatai in su primu atòbiu utilosu de s'òrganu deliberanti cumpetenti, tzerriendi a su primu firmatàriu de sa circa, pregonta o idea a ndi contai su poita, su cumentu, su sentidu e su motivu de is custas, a cunfromu de su chi narat su regulamentu asuba de is istitutus de partecipazioni e pigada in consideru de is tzitadinus. In s'interis de s'atòbiu s'òrganu deliberanti at a pigai una decisioni e ndi at a torrai sceda a is interessaus a cunfromu de su regulamentu arremonau impitzus.
3. Is tzitadinus a sa sola o in assòtzius podit presentai prepòsitu de àutu deliberativu chi tengat iscòpu e chi siat sutascritu intregghendi-ddu a s'aministratzioni comunali. Su sindigu o su presidenti de su consillu, segundu sa cumpetèntzia, dda ant a depi assentai in sa lista de is chistionis po sa primu dii de atòbiu utilosu de is òrganus deliberantis. In s'interis de s'atòbiu de custus òrganus a is chi ant firmau su prepòsitu de àutu deliberativu ddus ant a tzerriai a ndi spricai contus a cumentu

narat su regolamentu asuba de is formas de partecipazioni e de consulta de is tzitadinus. S'òrganu cumpetenti in s'interis de sa pròpiu sètzida at a pigai una decisioni coerenti.

4. De totu is preguntas – demandas – ideas presentadas e de is decisionis pigadas ant a fai fata publicidadi po mesu de is ainas de informu de su Comunu.
5. Is tzitadinus tenint puru su diritu de presentai inderetura a dirigentis e funtzionàriu referentis de ufiziu e servìtzis is preguntas e is demandas po su chi pertocat is difficultadis e is improddus in matèria e faina de cumpetentzia insoru.
6. A is referentis ddis tocat a torrai sceda inderetura fadendi-ndi sciri su mòtivu intru de is tempus a cunfromu de su regomamentu asuba de is formas de partecipazioni e consultazioni de is tzitadinus.
7. Totu is preguntas e is ideas presentadas tocat a ddas allistai a su protocollo generali, una còpia, fata de s'ufiziu protocollu, at a tocari a dda intregai a su difensori civicu, chi depit ndi assigurai sa averiguada me is tempus e a maneras a cunfromu de su regolamentu asuba de is formas de partecipazioni e consultazioni de is tzitadinus.

Art.8

Diritu a s'informu e a is àutus

1. Totu is àutus de s'aministratzioni comunali funt pùblicas.
2. Su Comunu assigurat a totu is tzitadinus s'ingulu o in assòtzis su diritu a tenni sceda de su chi fait s'aministratzioni comunali chi pertochit datus e àutus in possessu de s'Enti.
3. Est siguru su diritu de domandai de is àutus amministrativus po ddus esaminai o po ddus copiai, paghendi-ndi is gastus, sarvu is dispostas in matèria de bollu e is diritus de circa e visioni.
4. Est siguru puru su diritu de domandai de is àutus fintzas in fasi istrutòria.
5. Su regolamentu po su chi pertocat su diritu a ligi e a connosci is àutus, is documentus e is servìtzis decidit e arrègulat puru a cumentis e candu di tenit diritu a s'informu e a connoscèntzia, donat is normas chi ddoi bolint po assigurai a is citadinus is sceda asuba de is àutus e de is proceduras, asuba de is tempus e de s'òrdini de esàmini de domandas, progetus e dispostas chi cumentisiat ddus pertochint.
6. Is trèminis a su diritu de informu e de connoscèntzia s'agatant pigaus in contu a craru de normas giuridicas o po efetu de decraru motivau de s'Enti chi vietat de ddus amostai, a cunfromu de su chi narat su regolamentu de sa connoscèntzia de àutus, documentus e servìtzis, po su fatu ca sa connoscèntzia e su spratzinadura cosa insoru podit smenguai su diritu a sa discretzioni chi tenint is personis, is trumas e, is impresas.
7. Mancai ddoi at su diritu a sa discretzioni, su s'indigu depit assigurai a is sogetus interessaus sa connoscèntzia de is àutus chi pertocant is procedimentus amministrativus chi serbint po curai o amparai is interessus giuridicus cosa insoru.
8. S'enti tenit sa facultadi de aguantai cuaus is documentus chi si domandant fintzas a candu sa connoscèntzia cosa insoru potzat essi de dannu a s'atividadi amministrativa. No est amìtia, fintzas a candu no ndi pesant sa proposta definitiva, sa connoscèntzia

de is àutus de aprontu in su mentris de sa formatzioni de is disposas chi pertocant s'essida de àutus normativus, amministrativus generalis, de pianificatzioni e de programatzioni, sarvu disposas de lei differentis.

9. S'ufficiu de is arrellats cun su pùblicu assigurat a is citadinus su diritu de connosci e de tenni sceda a cumentu narat sa norma de connoscèntzia de is àutus, de is documentus, e de is servìtzius. Ndi pesat puru dònna casta de abritiu utilosu a fai connosci a is citadinus is diritus de connoscèntzia e de informu e is maneras de ddus fai balliri.

CÀBUDU 3 – REFERENDUM

Art. 9

Referendum

1. Su Comunu pigat in contu s'impreu de su referendum cumentu aina de averigu e de punna de s'atividadu amministrativa.
2. Su referendum tenit piessinnu consultivu, depit pertocai sceti is chistionis de cumpetèntzia locali e non si podit fai in s'interis de fainas eletoralis de piessinnu provinciali, comunali, circoscritzionali.
3. Su Consillu comunali, sa majoria de is 2/3 de is Cuntzilleris assenniaus, o de is eletoris de su Comunu de nùmeru no prus bàsciu de 1/3 de is iscritus a is listas eletoralis, promovint is referendum consultivus in chistionis de cumpetèntzia locali, bogadas is chistionis chi sighint:
  - pagamentas localis;
  - àutus de bilànciu;
  - assuntzioni de mutus;
  - spossessu po su profetu pùbricu;
  - desinniatzioni e nòminas;
  - àutus e disposas avinculaus de leis statalis e regionalis;
  - chistionis de consulatzionis referendàrias giai passadas de is ùrtimus cinqu annus.
4. S'acabidamentu de is firmas po promovi su referendum s'a depi fai intru is 60 diis.
5. Si podit fai sceti unu referendum a s'annu, chi pongiat fintzas prus de una chistioni, promovia de prus personis differentis.
6. Su referendum pertocat totu su corpus eletorali. Tenint diritu de partecipai a sa consultatzioni totu is citadinus chi funt residentis in su Comunu a sa data de su bandu de su referendum e iscritus me is listas eletoralis, chi non tenit citadinàntzia in nisciunu logu, is su stràngiu chi funt residentis a norma de lei chi tengiant fatus is 18 annus de edadi.
7. Sa proposta de referendum depit tenni inditus precisus de s'ogetu e dda depit espressai a làdinu, a craru, a una manera sceti.
8. Su referendum ddu bandit su sindigu po mesu de disposas.
9. Su regulamentu de partecipazioni e consultazioni de is citadinus decidit is tempus e is maneras de fai su referendum.

10. Sa chistioni sutaposta a su referendum dda aprovant chi a sa votatzioni at pigau parti assumancu su 50% + 1 (su cinquanta po centu prus unu) de is citadinus chi tenint su diritu de votai e chi apitzus de custu 50 % si lompit a sa majoria de votus bàlidus.
11. Su referendum no bàlidit prus miticoi nci fessint àutus aministrativus chi atendent a sa chistioni sutaposta in su referendum.
12. Su referedum perdit de balori puru miticoi si storrint de pari is òrganus eletivus chi ddu ant pesau; tocat a ddu perlongai a dopu imbecis, mancai si siant puru storraus de pari is òrganus eletivus, miticoi ddu apat pesau s'arbitriu popolari.
13. Intru is 60 diis de sa consultatzioni su consillu comunali decrarat s'èsitu de su votu e si fai càrrigu de is àutus e is dispostas chi ndi benint de s'èsitu de su referendum, aguantendi sarva sa possibilidadi de miticoi no nci fessit s'asienda in bilànciu, de cratai s'acivimentu de is determinatzionis a s'esercìtziu finantziàriu afatanti.

TÌTULU III - Ordinamentu istituzionali

CÀBUDU 1 – SU CONSILLU COMUNALI

Art. 10

Òrganus

1. Funt òrganus de su Comunu su consillu comunali, su sùndigu e sa giunta.

Art. 11

Normas de piessinnu generali

1. Su consillu comunali arrapresentat sa comunidadi locali e est s'òrganu de incarreramentu, de programadura e de càstiu politicu aministrativu de su Comunu.
2. cun custu incàrrigu assigurat e si fait garanti de sa creschida bona e profetosa de is relatzionis e de su traballai impari cun is sogetus pùbricus, privaus e is istitutus de pertecipatzioni, po mesu de arbitrius giustus e acionis de collegamentu, consultazioni e coordinamentu.
3. Su consillu comunali est fatu de su sùndigu e de is cuntzilleris.
4. S'elezioni de su consillu comunali, sa durata in incàrrigu, su nùmeru de is cuntzilleris e su stadu giuridicu cosa insoru funt arregulaus de sa lei e de su statutu.
5. Is cuntzilleris intrant in incàrrigu a s'ora de su bancu, e, miticoi ddoi at surrogatzioni, candu su consillu ndi pesat sa deliberatzioni chi spetat; aguantat firmu cantu decèdiu po su càmbiu de is artt 45 e 59 de su Testu Ùnicu n.267 de su 18.08.2000.
6. Su consillu abarrat in incàrrigu fintzas a s'elezioni de cussu nou atendent sceti, po su tempus apustis de sa pùbricada de su decretu de bandu de is comitzius elettoralis, a fai àutus de apretu e chi non si podint cratai innantis.
7. Is cuntzilleris lòmpius a sa fini de s'incàrrigu po mori de ai storrau de pari sighint a fai balliri, finas a sa nòmina de is cuntzilleris nous, is incàrrigus de foras chi ddus pertocada.

Art. 12

Is Cuntzilleris

1. Dònnia cuntzilleri comunali est a arrapresentàntzia de su Comunu intreu, chentza de avincu de mandau, de ideas, de arbitiu e de votu.
2. Is cuntzilleris tenint diritu de arbitiu po totu su chi pertocat is àutus de cumpetèntzia de su Consillu, cun su diritu de pediri s'avisada de su consillu a cumenti narat s'art.39, coma 2 de su T.U. 267/2000.
3. Tenint su diritu de interrogatzioni, de interpellantzia, de motzioni e emendamentu chi esèrcitant me is maneras postas in contu de su Regolamentu de su Consillu comunali. Sa sceda a is interrogatzionis e a dònnia àtera pregunta de sindacau ispetivu chi si depit est de fai intru 30 diis. Su sindigu o is assessoris arrespundint intru custu trèmini chi si pedit una sceda a iscritu e no allistant s'interrogatzioni me is chistionis de arroxonu po sa dii chi tocant a su consillu comunali; miticoi si domandit una sceda a boxi, s'interrogatzioni dda allistant, me is trèminis e a cumenti narat su regolamentu de su consillu comunali, in is chistionis de arroxonu po sa dii in sa primu sètzida a disposta. Su diritu de arbitiu s'esercitat puru avanzendi prepostas de deliberatzioni ispecìfica. Sa preposta, scirta e pesada de su cuntzilleri, dda intregant a su presidenti de su consillu chi dda ponit in lista de is chistioni in arroxonu po sa dii de sa primu sètzida a disposta de su consillu comunali apustis de ndi ai pigau, chi ddoi fessit abisòngiu, is parris ordinaus de sa lei.
4. Is cuntzilleris tenint su diritu de pigai de is dirigentis e de is funtzionàrius de su Comunu, e fintzas de is aziendas, entis e istituzionis chi dependint de custu o chi traballant cun custu, còpias de àutus, documentus e informus utilosus po cumpriri su mandau cuntzillari, cun su doveri de aguantai su segretu me is acuntèssius postus in contu de sa lei. Su regolamentu de su consillu comunali decidit e ordonat a cumenti imperai su diritu de connoscèntzia de is àutus pesaus de su Comunu o allogaus a frimu de custu.
5. Is cuntzilleris depint interbenni a is sètzidas de su consillu comunali e a is traballus de is cumissionis cuntzillaris cosa insoru.
6. Su cuntzilleri chi no interbennit a tres sètzidas de sighiu in afatantis de cunsillu, chentza donai scusa bona, ddu decrarant decadèssiu. Su cuntzilleri chi non podit interbenni a sa sètzida de su consillu comunali ndi depit donai sceda a iscritu acrarendi.ndi su motivu a su presidenti intru tres diis de sa sètzida. Su presidenti de su consillu, apustis de sa de tres ausèntzia afatanti chentza acramamentu de motivu, notificat a su cuntzilleri ia usètziat fatas e no iscusadas, domandendi.ddi de ndi donai spricu intru dexi diis de sa dii de sa notìfica. Miticoi passadas custas dexi diis de sa notìfica su cuntzilleri non presentit iscusas motivadas de is ausèntzias, su consillu ndi decrarat sa decadèssida e in su pròpiu atòbiu, sa surrogatzioni.
7. Is dimitiduras de sa càrriga de cuntzilleri, indiritzadas a su Consillu, si depint presentai a personi e ndi ddas depit pigai luegus sa prìsia in s'òrdini temporali de

presentazioni. Is dimitiduras chi no si presentant a personi depint essi autenticadas e imbiadas a sa prisia po mesu de personi delegada po mesu de àutu autenticau de no prus de cincu diis. Cussas no si podint pinnigai, no serbit chi ddoi siat sa pigada de àutu e funt bàldas deretu. Su Cunsillu, aintru e no apustis de dexi diis, depit sighiri ainnantis arremprasendi is Cunsilleris dimitidoris, cun deliberatzionis scongiuntadas, sighendi s'òrdini de presentada de is dimitiduras cumenti bessit a foras de su protocollu. No si fait s'arremprasu candu, si ddoi funt is cunditionis, si depat sighiri ainnantis cun sa sciusciada de su Cunsillu a norma de lei, art. 141 de su Testu Ùnicu n. 267 de su 18.08.2000.

Art. 13

Presidèntzia de su consillu

1. Su sìndigu est su presidenti de su consillu comunali e atendit a s'avisada de su consillu.
2. Is podèris de su presidenti funt:
  - a) sa rapresentàntzia de su consillu;
  - b) s'apariciadura de sa lista de is chistionis in arrexonu chi est autònoma po is funtzionis de is cuntzilleris e po su chi pertocat is dimitiduras, decadèssidas, supliduras de custus etotu; impetantis est ricetiva po is chistionis pesadas de su sìndigu, de sa giunta e de is àterus sogetu pigaus in contu de su statutu e de su regulamentu po is istitutus de partecipazioni e cunsultazioni de is citadinus e de cussu de su decentramentu;
  - c) sa diretzioni de is traballus de su consillu assigurendi s'òrdini de sa sètzida e sa regolaridadi de is dibatas;
  - d) fissai sa dii de is arròllius de su consillu, apustis de ai intèndiu su parri de s'uficiu de presidèntzia;
  - e) sa sutascritzioni e sa spratzinadura de is avisus de avisada de consillu;
  - f) sa proclamazioni de s'arresultau de is votatzionis;
  - g) s'informatzioni preventiva a is trumas cuntzillaris e a dònna cuntzillari de is chistionis sutapostas a su consillu;
  - h) sa presidèntzia de sa cunferèntzia de is cabutrumas e de is uficius de presidèntzia;
  - i) s'ativazioni e su coordinamentu de is cumissionis cuntzillaris e de is àteras cumissionis istituas e sa vigilàntzia asuba de su funzionamentu a norma de custas;
  - l) su permissu a is cuntzilleris comunalis de fai missionis;
  - m) sa cura de is arrelatas periòdicas de su consillu cun s'òrganu civicu de averiguada econòmica e finanziaia a cumenti narat sa lei e su statutu.
5. Su presidenti est fiantzeri de sa responsabilidadi autònoma de indiritzu, de programa, de pianificazioni e de càstiu de s'òrganu cuntzillari; in sa cumpridura de is funtzionis cosa sua no ddi spetat nisciunu podèriu de pigai decisionis a conca suae is dispostas depint essi motivadas de su statutu e de su regulamentu de su consillu.
6. Su presidenti si decorat de su sènniu distintivu sa fàscia cun is coloris de sa municipalidadi.

Art. 14

Motzioni de scunfiantza – presidèntzia de su consillu

1. Su votu de su Cunsillu Comunali cuntra de una proposta de su Sìndigu o de sa Giunta no ocasionat is dimitiduras de cussus e totu.

2. Su Sìndigu e sa Giunta cosa sua acabant sa càrriga in acontèssiu de aprovazioni de una motzioni de scunfiantza votada po apellu numenau de sa majoria prena de is cumponentis de su Cunsillu. Sa motzioni de scunfiantza depit èssiri sprigada beni e firmada de a su mancu duus cuintus de is Cunsilleris imbordigaus e benit posta a asuta de arrexonu no ainnantis de dexi diis e no apustis de trinta de sa presentada cosa sua. Si sa motzioni benit aprovada, si sighit ainnantis a sciusciai su Cunsillu e a numenai unu Cumissàriu cunforma a is leis vigentis.

3. Sa motzioni de scunfiantza depit tenni movitiva in su pagu o nudda arrespetu sa lei, de su statutu e de is regolamentus.

Art. 15

Funtzionamentu de su consillu

1. S'atividadì de su consillu, arrispetendi sa norma statutària, est decidia de unu regolamentoo aprovau a majoria prena de is cuntzilleris. Su regolamentoo decidit po sa manera de avisada, po sa balidesa de sa sètzida, po sa presentazioni e sa dibata de is prepostas ponendi infatu a is princìpius de indiritzu donaus de su statutu.

2. su consillu comunali ddu presidit, in ausèntzia o in impedimentu de su sìndigu, su Vice sìndigu e in ausètzia e impedimentu de custu puru su consillu ddu presiedit su cuntzillari prus bèciu.

3. S'acorrù in primu avisada est bàlidu chi ddoi at in presèntzia sa mitadi de is cuntzilleris in càrriga, chentza de contai su sìndigu. Po sa balidesa de is acorris in segunda avisada ddoi depint essi in presèntzi assumancu unu tertzu de is cuntzilleris in càrriga, chentza contai su sìndigu. Su consilli deliberat a votazioni a craru e a majoria de is chi votant, sravu is majoria cualificadas pedias de sa lei de su statutu e de su regolamentoo cuntzillari.

4. Po is nòminas e is eletzionis, a craru riservadas de sa lei a sa cumpetèntzia cuntzillari, bastat sa majoria relativa. Po is nòminas e is eletzionis chi spetant a sa minoràntzia funt decraus eletus is desinniaus de sa minoràntzia etotu chi ant pigau prus votus.

5. Is sètzidas de su consillu comunali e de is cumissionis funt pùbricas, sarvu po is ocosionis e is acuntèssius postus in contu de sa lei, de su statutu e de su regolamentoo.

6. Po is delìberas chi pertocant personis su votu est segretu. Míticoi si depossit fai aprètziu e avaloramentu de personis, sa sètzida e su votu est segretu, sarvu po is acuntèssius postus in contu de sa lei, de custu statutu e de su regolamentoo cuntzillari.

7. De dònna sètzida de su consillu andat fatu su verbali a cumenti narant is arrègulas decìdias in su regulamentu.
8. Su segretàriu comunali atendit a su verbali e issu sceti ndi est responsàbili. In su verbali s'assentant is allegas de su consillu. In sa redatzioni de su verbali su segretàriu comunali podit imperai su personali adatu, imperendi is ainas tènnicas a disposta.

Art. 16

Cumissionis cuntzillaris

1. aintru de su consillu comunali funt istituas is cumissionis permanentis, po setoris orgànicus de argumentu, cun funtzionis de referentis, consulativas e de istrutòria de is documentus de batallai me is atòbius. Su regulamentu ndi cumandat su funtzionamentu, su nùmeru e sa cumponimentu, ponendi infatu a su critèriu proporzionali, amparendi sa presèntzia de dònna truma.
2. Su consillu podit donai, inditendi de innantis is ghias, a is cumissionis cuntzillaris su còmpitu de studiai e aprofundai chistionis spetzificas de naturali programàticu, e fintzas de scriri su testu de is àutus deliberativus finas cussua de naturali regolamentari. Is àutus scritus de sa cumissioni ddus podint sutaponni a sa votatzioni de su consillu chentza dibata generali, candu apant otènniu votu a favori de totu is chi cumponint sa cumissioni cumpetenti, sarvu po is decratzionis de votu.
3. Is cumissionis cuntzillaris esèrcitant is cumpetèntzias cosa insoru puru po su chi pertocat s'atividadì fata de is entis, aziendas, istituzionis chi funt dependentis de su Comunu e castiadas de cussu etotu.
4. Su consillu comunali podint fintzas podit fintzas pesai cumenti narat su regulamentu, cumissionis specialis de stùdiu po s'esàmini de argumentus o atividadis, dicidendi.ndi de innantis sa dura.
5. A majoria prena de is partis cosa sua, su consillu podint fundai, intru de is chi ddu cumponit, cumissionis de spricullitu de s'atividadì de aministratzioni. Is cumissionis depint espressai, su cumponimentu de su consillu comunali, tenendi in consideru su nùmeru de is trumas cuntzillaris.
6. Sa deliberatzioni chi fundat sa cumissioni de spricullitu inditat s'ogetu, su cumponimentu e su trèmini de tempus donau a sa cumissioni po arrellatai a su consillu. Sa cumissioni eligit unu presidenti cosa sua. Sa cumissioni serrat de diritu luegus apustis de ai arrellatau a su consillu. Su regulamentu de su consillu decidit is arregulas po sa nòmna de su presidenti e cundullit s'esercìtziu de is poderis e su funtzionamentu de sa cumissioni.
7. Su consillu comunali cun sa tarea de assigurai s'orgànicu e lestru esercìtziu de is funtzionis de càstiu ndi podit pesai una cumissioni cuntzillari de càstiu e garantia chi tenit su còmpitu de fai is cumproas postas in contu de s'articulu chi pertocat s'atividadì de càstiu de su consillu comunali. Su componimentu de sa cumissioni de càstiu e garantia ddu decidit su consillu a manera de assigurai po mesu de critèrus proporzionalis sa partecipatzioni chi spetat a sa majoria e a s'opozizioni. Sa presidèntzia de custa cumissioni est cumpetèntzia de s'opozizioni a cumenti narau in su regulamentu de su consillu comunali.
8. Is cumissionis postas in contu de leis o regulamentus ddas cundullint is normas istitutivas de issas etotu.

9. Su comunu ndi pesat sa Cumissioni po is pari oportunitadis de sa fèmina e de s'òmini, po ndi bogai is arrèscius chi in deretura o atruessu funt de protzeboria caras a is fèminas e de strobu a s'avaloramentu cosa insoru. Sa cumissioni po is pari oportunitadis tenit sa funtzioni de amparai, acarai, consultai e proponni a su consillu comunali, a is Cumissionis cuntzillaris, a sa Giunta e a s'Assessorau cumpetenti. Sa pesada e su funtzionamentu de sa cumissioni funt decidius de unu regulamentu apòsitu.

ART. 17

Trumas cuntzillaris

1. Is cuntzilleris si cumponint in trumas. Su cumponimentu de is trumas cuntzillaris s'ghit is maneras decidias de su regulamentu de su consillu comunali.
2. A is trumas cuntzillaris funt assigraus agiudus tènnicu-organizativu po su funtzionamentu cosa insoru. Su regulamentu de su consillu comunali decidit cumenti doani e fai cundulli is logus is ainas e is servìtzius chi serbint.

ART. 18

Avisada de su consillu

1. Su consillu comunali s'atòbiat po avisada de su presidenti de su consillu.
2. Su presidenti depit ordinai s'avisada de su consillu intru 20 diis candu a ddu pediri funt unu cuntu de is cuntzilleris, allistendi is chistionis pedias in sa lista de is allegas de arrexonai in sa dii.
3. Su consillu s'atòbiat, po mesu de avisada de su presidenti, chi fisciati sa dii e s'ora de sa sètzida. S'avisu de avisada, cun sa lista de is allegas de arrexonai, est imbiatu a dònna cuntzilleri intru is trèminis e segundu is maneras decidias de su regulamentu de su consillu comunali, ponendi in contu ca, un pregunta de is destinàrius, sa pròpiu cosa podit acuntessi fintzas po mesu de sa posta telemàtica o eletrònica.
4. S'acorrada de segunda avisada depit acuntessi in d-una àtera dii giai decìdia e fata iscriri in s'avisu de sa primu avisada, fedendi ddu sciri fintzas a is cuntzilleris ausentis in su primu acorru.

ART. 19

Primu sètzida

1. Sa primu sètzida de su consillu comunali est avisada intru su trèmini pretzisu de 10 diis de sa proclamazioni de is eletus, de su sindigu e depit acuntessi intru su trèmini de 10 diis de sa avisada.
2. Su consillu comunali, in sa primu sètzida, innantis de deliberai asuba de calisiat argumentu, depit esaminai su stadu de is eletus in virtudi de su cabu II titulu II de su T.U. 267/2000 cun s'iscopu de convalidai is eletus e ndi decrarai su stadu de inelegibilitadi de custus candu ddoi siat calencuna de is càusas postas in contu, fadendi a cumenti narau a s'art. 69 de su t.U. arremonau.
3. In sa primu sètzida, su Sindigu giurat narendi is fueddus chi s'ghint: "Giuro di rispettare e difendere la Costituzione e le leggi della Repubblica e di improntare la mia attività amministrativa al rispetto delle prerogative del Consiglio comunale,

dei principi di trasparenza e collegialità nell'azione e dei principi e finalità contenuti nello Statuto”.

4. In sa primu sètzida su s'indigu fait sciri a su consillu a cumenti est cumponnia sa Giunta.

ART. 20

Cumpetènzia de su consillu

1. Su consillu comunali est sìòrganu chi decidit sa punna amministrativo-politico generali de su Comune. Aprovat su statutu, ndi pesat is àutus de fundamentu. Is funtzionis cosa sua no podint essi delegadas a àterus òrganus comunalis.
2. Su consillu comunali esèrcitat is funtzionis e is cumpetènzias chi ddis donant sa lei, su statutu e is regolamentus e in particolari is cumpetènzias chi s'agatant arremonadas in s'art. 42 de su Testu Unicu n. 267 de su 18.08.2000.

ART. 21

Funtzionis de indiritzu politicu-amministrativu de su consillu

1. S'atividadis de indiritzu politicu-amministrativu est esercitada de su consillu comunali:
  - a) Pesendi ndi su statutu e su regolamentu;
  - b) Partecipendi a definiri e cuncordai is ghias de programa presentadas de su s'indigu;
  - c) Scriendi, cun sa tarea de aprontai is bilàncius annuali e pluriannuali, unu documentu de indiritzu innui ddoi siat un'ipotesi de s'andada cumplessiva de is aziendis a disposta po s'enti, tenendi in contu is intradas e is gastus, e de is investmentus e chi decidat in basi a custu, is cosas prus de importu de fai e cumenti pratziri is aziendis;
  - d) Stabilendi is critèrius generalis chi permitint a sa Giunta de adotai su regolamentu asuba de s'ordinamentu de is uficius e servìtzius;
  - e) Po mesu de is indiritzus stabillius po sa nòmina e sa desinniatzioni fata de su s'indigu de is rapresentantis de su Comune me is entis, aziendis e istituzionis;
  - f) Po mesu de is indiritzus donaus de su s'indigu po su chi pertocat is oràrius de is atividadis;
  - g) Cun sa stalladura de is còmputus de is organismus de decentramentu e partecipazioni;
  - h) Donendi is inditus chi is aziendis pùbricas e a is entis dipendentis soventzionaus o sutapostus a càstiu depint ponni infatu;
  - i) Cun is indiritzus de orientamentu donaus po mesu de is chistionis de arrexonu po sa dii o motzionis asuba de is atividadis o funtzionis esercitadas de su Comune;
  - j) Cun s'avaloramentu de s'arresultau de referendum e sa determinazioni de is indiritzus de ponni infatu candu si fait;
  - k) Po mesu de dònna àtera atividadi, funtzioni e interbènniu chi arrechedit s'esercitziu de is funtzionis de indiritzu de su consillu a cumenti narau de sa lei;

- l) Po mesu de dibata e decisioni asuba de petizzionis, interrogazzionis e propositas de àutu deliberativu presentadas po arbitiu popolari.

ART. 22

Atividadi de càstiu de su consillu comunali

1. Su consillu dònna annu cuncordat su faimentu de is ghias de programa chi spetatnt a su sindigu e a dònna assessori; in particolari cun s'aprou de sa relata de previsionali de programa, de su bilànciu preventivu e de su bilànciu pluriennali chi in s'àutu deliberativu funt decraus a craru coerentis cun is ghias giai arremonadas.
2. Sa berifica de su consillu po su chi pertocat su faimentu de su programa est, assumancu una borta a s'annu, po bolontadi de su sindigu in basi a sa relata asuba de su stadu de avanzada de s'atzioni e de is progetus cuntènnius me is ghias de programa.
3. Is àteras funtzionis de càstiu fatas de su consillu funt:
  - a) Su càstiu de is tempus de avanzamentu de is previsionis cuntènnias in su programa annuali de is traballus pùbricus;
  - b) Sa berifica de is arresultaus de su càstiu de gèrrida chi pertocant su stadu de faimentu de is tareas programadas cun is previsionis de bilànciu;
  - c) S'esàmini de su torracontu de sa gèrrida e de sa documentazzioni aciunta, e in prus, s'esàmini de sa relata chi pertocat su càstiu stràtègicu;
4. S'atividadi de càstiu est funtzioni chi cumpetit a su consillu comunali e a totu is cuntzilleris.

CABU 2 – SA GIUNTA COMUNALI

Art 23

Normas de piessinnu generali

1. Sa giunta est òrganu de governu de su Comunu. Sa giunta traballat paris cun su sindigu po su faimentu de is indirtzus generalis adotaus de su consillu, cun s'iscopu de ddu su furriai in politics e strategies specifìcas de interbènnida, donendi punna a s'atzioni de s'aparau amministrativu e fadendi atividadi de impellida e de proposta faci a su consillu.

Art. 24

Eletzioni de su Sindigu e nòmna de su Vice Sindigu e de is Assessoris

1. Su sindigu ddu eligint is citadinus a sufràgiu universali deretu segudu is dispostas donadas de sa lei.
2. Su sindigu nòmna is cumponentis de sa giunta aintru de custa nòmna unu vice sindigu e, in sa primu sètzida apustis de is eletzionis, ndi donat sceda a su consillu, apustis de sa giura.
3. Su sindigu podit discumbidai unu o prus assessoris donendi di movitiva a su consillu.

Art. 25

Cumponimentu de sa Giunta

1. Sa giunta comunali est cumpònna de su s'indigu chi fait su presidenti e de unu nùmeru de assessoris chi no podit essi prus de unu tertzu de su nùmeru de is cuntzilleris comunalis, contendi fintzas su s'indigu.
2. Is assessoris podint essi nominaus fintzas a foras de su cumponimentu de su consillu intru citadinus chi tenint is requisitus de compatibilidadi e elegibilidadi a sa càrriga de cuntzilleri comunali. po sa rimotzioni de is càusas de incompatibilidadi si apricant is normas stabilias de sa lei po is cuntzilleris.
3. No est permissu a is assessoris de tenni incàrriugus in entis e istituzionis dependentis o fintzas sutapostus a su càastiu e a su billai de su Comune. Is cumponentis de sa giunta comunali cumpetenti in chistionis de urbanistica, de edilizia e de traballus pùbricus, no depint esercitai atividadi professionali in s'edilizia privata e pùbrica in su territòriu amministradu de issu.
4. Is dimissionis de sa càrriga de assessori bolint presentadas a su s'indigu, custas tenit efetu de su momentu de sa pigada de àutu de su s'indigu.
5. A su càmbiu de is assessoris discumbidaus o acabaus de s'ufficiu po àtera nexi, atendit su s'indigu donendi ndi sceda motivada a su consillu.

Art. 26

Motzioni de scunfiantza - dimitidura – impedimentu rimotzione – decadèssida – sospensioni o morti de su S'indigu

1. Su S'indigu e sa Giunta cosa sua acabat sa càrriga cosa sua in acuntèssiu de aprovazioni de una motzioni de scunfiantza votada po apellu nominali de sa majoria prena de is cumponentis de su Consillu.
2. Sa motzioni de scunfiantza depit èssiri sprigada e firmada de assumancu duus cuintus de is Cuntzilleris assenniaus chene de contai su S'indigu e depit èssiri posta in chistionu no innantis de dèxi diis e no apustis de trinta diis de sa presentazioni cosa sua. Chi aprovant sa motzioni de scunfiantza si ndi sciusciat de su Consillu Comunali e si nòminat unu Cumissàriu, in virtudi de is leis bàlidas.
3. Is dimitiduras presentadas de su S'indigu a su Consillu, passau su trèmini de binti diis de sa presentada insoru, no si podint prus torrai a pinnigai. Passau custu trèmini s'incarrerat cun sa sciusciadura de su Consillu Comunali e sa nòmina de unu Cumissàriu. Miticoi acuntessit una de is càusas arremonadas in s'articulu 53, comma 1 e 2 de su Testu Unicu n. 267 de su 18.08.2000, su consillu e sa giunta abarrant in càrriga fintzas a s'eletzioni de su consillu nou e de su s'indigu nou. Fintzas a cussu momentu is funtzionis de su s'indigu funt fatas de su vice s'indigu.
4. Su vice s'indigu depit atendi a s'amistratzioni òrdinària sceti po assigurai su funzionamentu regulari de sa giunta comunali po is àutus chi pertocant su faimentu de is programmas deliberaus de su consillu comunali.

Art. 27

Funzionamento della Giunta

1. Su Sîndigu o de chi ddu arremprasat avisat e fait che presidenti de sa Giunta.
2. Is sètzidas de sa giunta no funt pùbricas sarvu decisioni diferenti de sa giunta etotu.
3. A is sètzidas de sa giunta partecipat su segretàriu comunali e chi custu est ausènti o tenit strobu, su vice segretàriu. Is verbalis de is deliberatzioni pigadas de sa giunta funt firmadas de su sîndigu e de su segretàriu comunali o de su chi est arramprasendi.ddu.
4. sa giunta traballat paris cun su sîndigu in su governu de su comunu e fait po mesu de deliberatzioni collegialis. Delibera vun s'interbennida de sa majoria de is cumponentis in càrriga, a majoria e a votazioni a craru, sarvu in s'acuntèssiu de deliberatzioni chi pertochit aprètzius asuba de calidadis personalis de sogetus connotus. In acuntèssiu de paridadi bincit su votu de su sîndigu o de su chi est arremprasendi.ddu.
5. Sa giunta pigat deliberationis cosa sua a impellida de su sîndigu, de is assessoris e de is dependentis chi tenint funtzionis de deretada. Dònna proposta de deliberatzioni est acumpangiada de is atestaduras pedias de sa lei chi pertocant su naturali de su provedimentu de pigai.
6. is assessoris agiudant a su sîndigu po assigurai chi tareas, atividadis e arresultaus crosint e lompanit impari a unu indiritzu o a ndi pesai unu progetu. A particolari sa giunta traballat paris cun su sîndigu po assentai scritas is ghias de programa chi pertocant a is atzionis e a is progetus de ndi fraigai in su tempus de su mandau e a su faimentu cosa insoru. Is assessoris cumponint e annoant dònna annu unu programa de is atividadis de su setori chi abaidant. In custu programa bolint stallaus is indiritzus de atzioni e is arresultaus de sodigai. Su programa est aprontau cun s'agiudu de su responsàbili de su servìtziu de cumpetèntzia, est aprovau de sa giunta e est su mòlliu po sa scrittura de is tareas chi s'assessori est tzerriau a abaidai e a ndi arrespundi de persona a su sîndigu e a sa giunta.
7. Su sîndigu e sa giunta comunali torrant sceda dònna annu a su consillu po su chi pertocat s'atividadi cosa insoru.

Art. 28

Cumpetèntzias de sa giunta

1. Sa giunta fait totu is àutus chi, in virtudi de s'art. 107, commas 1 e 2 de su Testu Ùnicu n. 267 de su 18.08.2000, funt in is funtzionis de governu, chi no siant resguardaus de sa lei e de custu statutu a su consilli e chi no siant de cumpetèntzia de su sîndigu e de is òrganus de decentamentu.
2. Sa giunta traballat po mesu de àutus de indiritzu stallendi.ndi is tareas e is programas de fai e averiguendi chi is arresultaus de s'atividadi amministrativa e de sa gerridura e is inditus donaus crosint. A sa giunta tocat patacuàriu:
  - a. Sa stalladura de is tareas, de is fainas prus de importu, is programas de ndi pesai po s'atzioni amministrativa epo sa gerridura;
  - b. A'aprontadura de schemas de àutus e regolamentus de cumpetèntzia de su consillu cumentu narat sa lei e su statutu;
  - c. S'aprou de progetus de is obras pùbricas postas in contu de is programas;
  - d. Adotai su regolamentu de is ufficius e de is servìtzius, arispetendi is critèrius donaus de su Consillu comunali;
  - e. Su carculu de is contributus, agiudus e torracontus econòmicus de calisiasat càsta a entis e personis, sarvu is còmoitus donaus a is òrganus burocràticus de su statutu e de us regolamentus;

- f. Sa determinatzioni de tarifas, pagamentas e alicuotas e àteras simbillantis a càrrigu de tertzus;
- g. Su schema de bilànciu annuali de previsionis, sa relata de previsionis e de programa e is àterus àutus acumonaus;
- h. Discinniri, in basi a sa proposta de su diretore generali, chi est stètiu nominau, o, chi nono, intèndia sa cunferèntzia de is responsàbilis de is servìtzios, de su pranu esecutivu de gerridura;
- i. Sa determinatzioni in ammanniadura o in smenguadura de s'indennidadi de su s'indigu e de is assessoris;
- j. S'atributzioni de is asiendas umanas po mesu de su pramu triennali de assuntzionis;
- k. Is àutus de càstiu de s'atzioni de gerridura de fai cun s'agiudy de is organismus de càstiu postus in contu de sa lei, de su statutu e de is regolamentus;
- l. S'atividadi de arbitriu, de impellida e de liòngiu intru de is òrganus de partecipazioni e decentramentu.

CÀBUDU III – SU SÌNDIGU

Art. 29

Cumpetèntzias de su S'indigu

- 1. Su s'indigu est s'òrganu responsàbili de s'aministratzioni comunali.
- 2. Su s'indigu arrapresentat s'enti, asuba atendit a su funtzionamentu de is uficius e a su faimentu de is àutus e atendit a is àteras funtzionis donadas de sa lei, de su statutu e de is regolamentus. Asuba atendit a su cumprimentu de is funtzionis statalis e regionalis delegadas o asuta delegadas a su comunu e assigurat chi is indiritzus generalis e de setori, is ghias de faimentu e is arresultaus cosa insoru crosint a pari.
- 3. Su s'indigu assigurat s'unidadi de indiritzu amministrativu de s'atzioni comunali, promovendi e coordinendi s'atividadi de is assessoris, chi ddi torrant sceda de personi. Tocat a su s'indigu sa responsàbilitadi de assigurai chi is inditus deliberaus de su consillu si furrunt in àutus e programis operativus chi ndi permitant sa cumpridura.
- 4. Su s'indigu avisat e fait che presidenti a sa giunta, cundullit e coordinat is traballus de custa assigurendi ndi s'atzioni collegiali e s'unidadi de inditu politicu-amministrativu.
- 5. Su s'indigu, arrispetendi is leis e su statutu, tenit facultadi de delegai funtzionis cosa sua a is assessoris, a su segretàriu generali e a is dependentis chi tenint funtzionis de diretzioni. Tocat a su s'indigu, poita ca est òrganu responsàbili de s'aministratzioni comunali:
  - a. Nominai su segretàriu comunali e mancai su diretore generali, is responsàbilis de is servìtzios e de is àteras castas diretzionali postas in contu de su regulamentu asuba de s'ordinamentu de is uficius e de is servìtzios, e fintzas donai e discinniri is incàrrigus dirigentzialis e cussus de collaborazioni forana de arta specializatzioni, a cumentis bolit sa lei, su statutu e su regulamentu asuba de s'ordinamentu de is uficius e de is servìtzios;
  - b. Acrarai, fadendi si agiudai de su diretore generali, is disacòrdius de cumpetèntzia, e finas fai movi impari e donai impellida a is intrabènnidas chi

- bolint pesadas, atendias e averiguadas de prus òrganus o aparaus de s'aministratzioni, e chi ddu abisòngint de aciunta funtzionali in prus de su sètiu ordinàriu de is cumpetènzias;
- c. Promovit ideas e donada inditus po assigurai chi uficius, servìtzius, aziendas specialis, sociedadis o àterus entis pùbricus o privaus de su comunu in tou o in parti, fatzant ia atividadis a cunfromu de is inditus donaus de su consillu e de is tareas de faimentu donadas de sa giunta;
  - d. Promovi spricullitu e berificas amministrativas asuba de s'atividadi de su Comunu, de is istituzionis, aziendas, sociedadis o àterus entis pùbricus e privaus chi funt in totu o in parti de su comunu;
  - e. Arrapresentai su Comunu in s'atòbiu de is cunsortzius comunali e provincialis po sa gerridura ssociada de unu o prus servìtzius. Podit nominai po custu strobu unu delegau cosa sua, fadendi ddu sciri luegus a su consillu;
  - f. Si pigai su strobu de atendi, cumpriri e firmai acòrdius de programa, aguantendi puru sa facultadi cosa sua de delegai assessoris o dirigentis comunalis po sa partecipazioni a is sètzidas;
  - g. Promovi su coordinamentu de s'atzioni de is sogetus pùbricus de su territòriu, po mesu de cunferènzias e cuncàmbias de informus asuba de s'atividadi de is sogetus pùbricus de interessu de sa colletividadi locali;
  - h. Tasiri sa pigada de àtus specificus chi pertocant s'atividadi delegada a is assessoraus po ddus sutaponni a s'esàmini de sa giunta;
  - i. Aprontai, in basi a is inditus de su consillu, a sa nòmina, scioberu e discumbidu de is rapresentatis de su Comunu me is entis, aziendas e istituzionis;
  - j. Avisai is cumitzius po is referendum comunalis;
6. Su sindigu esèrcitat puru che autoridadi locali is funtzionis chi ddi at donau sa lei . patacuàriu:
    - Po emergèntzia sanitària o de igieni pùbrica locali podit fait pragonis contigibilis e de apretu;
    - Coordinat e torrat a ordimingiai, in basi a is inditus donaus de su consillu comunali e in su cuntèssiu de is critèrius donaus de sa Regioni, is oràrius de is butegas, de is pùbricus esercìtzius, de is servìtzius e uficius pùbricus, cun sa punna de fai crosai is servìtzius cun is apretus de is citadinus.
  7. Su sindigu, che uficiali de governu, adotat po mesu de àutu e arripetendi is princìpius generalis de s'ordinamentu giurìdicu, dispostas contingibilis e de apretu po preveni e bogai perìgulus mannus chi minetant sa saludi e sa vida de is citadinus. Miticoi s'emergèntzia pertochit su tràficu e s'incuinamentu de s'àiri o po su tropu arrumòrius, e candu po acuntèssius foras de s'ordinàriu nei siant abisòngius particolari de sa genti, su sindigu podit cambiai is oràrius de is butegas, de is esercìtzius pùbricus, de is servìtzius e de is uficius pùbricus.
  8. Su sindigu no podit atendi a incàrrigus e donai consulènzias in entis e istituzionis dependentis o cumentisiat sutapostus a su càstiu e a sa vigilàntzia de su Comunu.
  9. Is àtus de su sindigu chi no tengat àteru nòmini donau de sa lei o de su statutu funt denominaus decretus.

Art. 30

Ghias de programa

1. Su sindigu, intèndia sa giunta, ndi pesat is ghias de programa chi pertocant is atzionis e is progetus de fai in su mandau amministrativu cosa sua.
2. Su sindigu, miticoi nci fessit s'abisòngiu de adatai su programa, in basi a is arresultaus de is berificas e de is aprètzius donaus de su consillu, e in basi a movitivas e acuntèssius, fait, intèndia sa giunta, is aciuntas e is càmbius chi ddoi bolint intregendi su documentu de arràngiu a su presidenti de su consillu po s'aprou de su consillu etotu.

Art. 31

Vice Sindigu

1. Su vice sindigu pigat su postu de su sindigu auseti o in impedimetu temporàneu e fintzas candu in virtudi de sa lei ddoi siat sa tasida de s'esercìtziu de sa funtzioni.
2. Miticoi sindigu e vice sindigu siant ambaduu ausentis o in impedimentu temporàneu, is funtzionis de su sindigu ddas apoderant is assessoris segundu sa lista cuntènnia in su documentu de informu a su consillu de su cumponimentu de sa giunta.

Art. 32

Dèlegas

1. Su sindigu podit assinniai a dònna assessori s'esercìtzu de is cumpetènzias cosa sua.
2. Sa delega podit essi po sèmpiri o po unu tempus stabilliu, generali po su chi pertocat calencunu argumentu opuru speciali po sa cumpridura de àutu solu.
3. S'àutu de delega a iscritu e cumandau inditat s'ogetu, sa matèria, is trèminis chi nci podint essi in su passàgiu de sa cumpetènzia e depit cuntenni is indiritzus generalis chi narant a cumentis depit essi esercitada.
4. Sa podestadi de su delegau andat paris a cussa de su sindigu e no dda arremprasad e su sindigu, puru apustis de ai donau delega, podt sighiri a esercitai is funtzionis e is cumpetènzias cosa sua chentza de nisciunu trèmini.
5. Su sindigu podit discumbidai de sa delega, po mesu de disposta acrarada, in calisiat momentu.
6. De is dispostas de delega e de discumbidu est postu a parti su consillu.

Art. 33

Responsabilidadi

1. Po is amistradoris e po su personali de su Comunu balint is dispostas in matèria de responsabilidadi de is impieghaus civili de su Stadu.
2. Su tesoreri e dònna àteru agent contàbili chi manixit du dinai pùbricuo tengat incàrrigu de atendi a is asiendas de su Comunu, e fintzas is chi s'aciungint me is incàrrigus donaus e custus agentis innantis nomenaus depint torrai contu de sa gerridura.

Art. 34

Òbrigu de rinùntzia

1. Bogadas is càusas de inelegibilidadi e incompatibilidas pigadas in contu de sa lei, is òrganus comunalis depint lassai de pigai parti a is deliberatzionis chi pertocant interessus cosa insoru caras a su comunu e a is entis o aziendas dipendentis o sutapostus a s'aministratzioni o vigilàntzia cosa sua. A su pròpiu depint lassai de pigai parti cantu pertocat interessus de eredeu cosa insoru o de parentis de intradura fintzas a su gradu su de quartu, o de pobiddu o de mulleri, o de donai incàrrigus a custus etotu.
2. Sa cuntròida cuntènnia de su comma 1 ndi portat fintzas s'òbrigu de si ndi andai de s'apostu de is atòbius candu megant de arrexonai de custus afàrius pagora nomenaus.
3. Custu artìculu si àpricat puru a su segretàriu comunali e a su vice segretàriu.

TÌTULU IV - Ordinamentu amministrativu

CÀBUDU 1 – ORDINAMENTU DE IS UFÌCIUS E DE IS SERVÌTZIUS

Art. 35

Principius generalis de s'organizatzioni

1. Su comunu donat is arrègulas po s'ordimìngiu de is uficius e de is servìtzius, in basi a critèrius de autonomia, funtzionalidadi, economia de gerridura e arrispetendi is principius costituzionalis de legalidadi, bonu profetu e atzioni amministrativa giusta.
2. S'ordimìngiu ponit infatu is critèrius de autonomia de faimentu e economia de gerridura, arrispetendi is principius de professionalidadi e de responsabilidadi in sa cumpridura de is tareas de programa decidius de innantis de is òrganus eletivus.
3. Po lompi a custas fini is òrganus eletivus traballant, chi tenint podèriu de indiritzu e de càstiu e is òrganus burocràticus, chi tenint sa gerridura amministrativa.

Art. 36

Ordinìngiu de is uficius e de is servìtzius

1. s'ordimìngiu de is uficius e de is servìtzius, sa dotatzioni orgànica, is proceduras de assuntzioni de su personali, is maneras de fai cuncursus e is piessinnius de intrada a su traballu ddus arrègulat su regolamentu asuba de s'ordinamentu de is uficius e is servìtzius, a cunfromu de is dispostas de lei, de custu statutu e arrispetendi is normas po is cuntratus me is entis localis.
2. Su regolamentu asuba de s'ordinamentu de is uficiue e de is servìtzius ddu pesat sa giunta a cunfromu de is critèrius de autonomia, funtzionalidadi e economia de gerridura postus in contu de custu statutu e a cunfromu de is critèrius donaus de su consillu comunali.
3. S'ordimìngiu arremonau in su comma 1 est a cunfromu de su principiu chi narat ca is òrganus de gunvernu ndi stallant, fintzas po mesu de autus de indiritzu, is tareas e is programas de fai e averiguant chi is arresultaus de sa gerridura amministrativa crosint cun is diretivas generalis donadas.
4. S'ordimìngiu de is uficius e de is servìtzius ponit infatu a critèrius de autonomia operativa, funtzionalidadi e agilea po su chi pertocat a is abisòngius de s'enti e in

funtzioni de su programa de governu. Arrispetendi is principius de professionalidadi e de responsabilidadi, s'ordiningiu podit pigai in contu de movi in incàrrigus de dirigèntzia e de diretzioni, e in totu is àterus arrolus de traballu innui est prus arta sa discretzionalidadi de is dipendetis, cun su scopu de assigurai una craresa prus manna de s'atzioni amministrativa a garantzia de is citadinus.

5. Su regulamentu ndi stallat is critèrius e is piessinnus de su sistema de decisioni e diretzioni de s'enti, scerendi is finalidadi is piessinnus de is arrolus de diretzioni e responsabilidadi e decidendi po donniunu is responsalibidadi e is arresultaus.
6. Su regulamentu asuba de s'ordinamentu de is ufficius e de is servìtzius, arrispetendi is cumpetèntzias de gerridura chi funt de is responsabilis de is struturas de mannaria e de is àteras diferentis, ndi specificat is maneras de faimentu, fintzas scerendi.ddas a cunfomu de sa cumplessidadi de is atividadi de produtzioni diretta e de agiudu. Decidit is maneras chi is responsàbilis depint imperai po atendint a is asiendas realis o personalis de cumpetèntzia insoru, e finas is chi serbint po parai fronti a ausèntzia de personali in s'orgànicu o in àterus acuntèssius.
7. Su regulamentu donat arrègulas a s'ogetu, a is maneras de avisada, partecipazioni e pubricidadi e fintzas a su cumponentu, de sa cunferèntzia de diretzioni.
8. Po is tareas giai stallaus e chi tenint cunventzioni a trèmini, su regulamentu podit pigai in contu collaboratzionis foresas a cuntènniu de professionalidadi artu in virtudi de s'art. 110 de su T.U. 267/2000.

Art. 37

Direzione generale

1. su comunu podit nominai su direttori generali apustis de ai fatu acòrdiu cun àterus comunus in virtudi de s'art. 108 de su T.U. 267/2000. Candu est de aici su direttori generali at a depi atendi fintzas a sa gerridura de is servìtzius de is comunus imbodrigaus.
2. Candu no nci siant is cunventzionis arremonadas in su comma de innantis e candu su direttori no siat nòminau, is funtzionis de custu podint essi intregadas de su sindigu a su segretàriu comunali, apustis de ai deliberau sa giunta.
3. Su direttori generali torrat sceda de s'òbera cosa sua a su sindigu e de custu aricit is direttivas e is indiritzus po lompi a is tareas e a su programa de s'amministratzioni.
4. Su direttori generali est responsàbili de s'andantana de s'atividadi de gerridura, de s'atùliu e de s'acivimentu de s'atzioni de governu de s'enti e de sa lompida a is arresultaus caras a is tareas donadas de s'amministratzioni e cuntènnias me is ainas de programa.

Art. 38

Funtzionis de diretzioni

1. is òrganus istituzionalis de s'enti po su chi pertocat s'atividadi cosa insoru sighint su principiu de atributzioni a sa dirigèntzia de is còmpitus e de is responsalibidadi de gerridura.

2. Su s'indigu intregat is incàrrigus de dirigèntzia a tempus determinau po mesu de disposta a cunfromu de su regulamentu asuba de s'ordinamentu de is uficius e de is servìtzius.
3. Me is trèminis postus in contu de sa lei e de su regulamentu de is uficius e de is servìtzius si podint fai cuntratus a tempus determinau cun figura professionalis de dirigenti o de specializazioni arta po is postus de responsàbilis de is esercìtzius o de is uficius, po is postus bagantis fintzas a foras de sa dotazioni organica.
4. Is cuntratus impitzus arremonaus funt de diritu pùbricu o, foras de s'ordinàriu e cun deliberazioni motivada, de diritu privau, aguantendi firmus perou is piessinnius de cualifica.

Art. 39

Dirigenti - Funtzionis e responsabilitadi

1. est de cumpetèntzia de is responsàbilis de servìtziu sa diretzioni de is uficius e de is servìtzius a cunfromu de is critèrius e is normas decidias de su statutu e de su regulamentu asuba de s'ordinamentu de is uficius e de is servìtzius.
2. Is responsàbilis de servìtziu funt in deretura responsàbilis de sa esatesa amministrativa, de s'impartzialidadi, de s'atùliu de sa gerridura e de sa cumpridura de is tareas de s'enti.
3. Spetant a is responsàbilis de servìtziu totu is còmputus, puru s'adotzioni de autus chi impinnant s'amministratzioni caras a is de foras, chi sa lei, custu statutu e is regolamentus no ant a resguardau a craru a is òrganus de governu de s'enti o chi no funt de su segretàriu o de su diretori generali aici a cumenti decìdiu de is artt. 97 e 108 de su Testu Ùnicu n. 267/2000 e de custu statutu.
4. Funt de cumpetèntzia de is responsàbilis de servìtziu is còmputus de faimentu de is tareas e de programa stabillius cun is autus de indiritzu pigaus de s'òrganu politicu e patacuàriu cussus inditaus a su comma 3 de s'art. 107 de su Testu Unicu n. 267 de su 18.08.2000 e de is normas chi pertocant a sa diretzioni e ordimìngiu de sa pùbrica amministratzioni, e puru cussus chi funt de cumpetèntzia de is responsàbilis in virtudi de su statutu e de su regulamentu de s'enti.

Art. 40

Rapresentàntzia legali de s'enti

1. su s'indigu tenit sa rapresentàntzia giuridica de su Comunu caras a terzus, siat cumenti atori chi cumenti convènniu.
2. Sa rapresentàntzia ponit in contu is podèrius de cuntzillai, transigi e rinuntziai a ia certus e a is àutus e a si fundai in giudìtzu.
3. Sa decisioni de si fundai in giudìtziu est de sa giunta comunali po mesu de deliberazioni, innui nòminant su legali chi depit amparai sa càusa.

Art. 41

Funtzionis de indiritzu e de càstiu

1. Su regulamentu chi pertocat a s'ordinamentu de is uficius e de is servìtzius e is àterus regolamentus chi crosant po matèria pigant in consideru s'istitutzioni de servìtzius e ainas po s'esercìtziu de is funtzionis de indiritzu e de càstiu stràtègicu

e de càstiu intranabili de gerridura bòfiu de sa lei, e fintzas po s'aprètziau de sa strutura dirigentziali.

2. S'atividadi de càstiu stràtegicu punnat a averiguai chi si cumprant is scioberus cuntènnius in is àutus de indiritzu polìticu. Custa est un'anàlisi preventiva e afantanti po averiguai su torrai paris o nono intru de is funtzionis donadas de is normas, is tareas de programa, is scioberus operativus e is asiendas umanas, finantziàrias, e materialis assinniadas, e puru connosci fatoris de strobu o responsabilidadi chi ant portau a no ndi pesai is scioberus, e is mèdius possibilis.
3. S'atividadi de càstiu de gerridura punnat a averiguai s'acivimentu, s'atùliu e su profetu de s'atzioni amministrativa cun su scopu de lompi a su mellus raportu intru de gastus e arresurtaus. Is maneras po fai custu càstiu funt decidias de su regolamentu asuba de s'ordinamentu de is uficius e de is servìtzius e de su regolamentu asuba de s'ordinamentu finantziàriu e contabili.
4. Is arresurtaus de s'aprètziau de is dirigentis, de su càstiu stràtegicu e de su càstiu de gerridura funt connotas de is òrganus a cabu de s'amministratzioni e de is òrganus de indiritzu polìticu amministrativu.

Art. 42

Su Segretàriu comunali

1. Su Comunu tenit unu segretàriu comunali, iscritu in s'albu pesau in virtudi de is artt. 98 e 102 de su Testu Ùnicu n. 267 de su 18.08.2000. Su segretàriu tenit còmputus de collaboratzioni e funtzionis de assistugiurìdicu-amministrativu caras a is òrganus de su Comunu po su chi pertocat sa cuformidadi de s'ztzioni amministrativa a is leis, a su statutu e a is regolamentus.
2. Su segretàriu pigat parti, cun funtzionis de cunsillai, de referenti e de agiudu, a is atòbius de su consillu e de sa giunta e ndi curat sa verbalizatzioni. Su cumentu de custas cumpetènzias ddu deciddit su regolamentu de funtzionamentu de s'enti.
3. Su segretàriu comunali podit cuncodrai totu is cuntratus innui s'enti est parti e autentica scritus privaus e àutus unilateralis po su importu de s'enti.
4. Su segretàriu esèrcitat dònna àtera funtzioni donanda de su statutu, de is regolamentus e de su s'indigu.
5. Su segretàriu comunali, arrispetendi is direttivas donadas de su s'indigu de innui dipendit po is funtzionis cosa sua, atendit cumentu a cabu a su faimentu de is funtzionis de is dirigentis e de is responsàbilis de is servìtzius e ndi aprontat s'atividadi, francu candu su s'indigu tengat su diretori generali chi ddi spetat s'esercitziu de is funtzionis pagora arremonadas.
6. Candu nci est unu diretori generali giai nominau, is cumpetènzias de su segretàriu e de su diretori funt arreguladas de su regolamentu asuba de s'ordinamentu de is uficius e de is servìtzius fadendi contu de is arrolus.

Art. 43

Su Vice Segretàriu

1. Candu su segretàriu est ausenti o po impedimentu o no no essi stètiu nominau si podit nominai unu vice segretàriu chi tenit cumpetènzias de arremprasu.

2. Su vice segretàriu traballat impari a su segretàriu comunali e ddu agiudat me is funtzionis cosa sua, fintzas po mesu de sa dèlega de is cumpetènzias.
3. Su regulamentu chi pertocat s'ordinamentu de is ufficius e de is servìtzius decidit is crìterius e is maneras po sa nòmina de su vice segretàriu.

CÀBUDU II SERVÌTZIUS PÙBRICUS

Art. 44

Maneras de gerridura

1. Po sa gerridura de is servìtzius pùbricus su Comunu adotat una de is formas postas in contu de s'art. 113 de su Testu Ùnicu n.267 de su 18.08.2000 o de is àteras normas chi balint po custa matèria.
2. Su sciòberu de is formas de gerridura de adotai ddu fai su consillu comunali in basi a s'avaloramentu de sa бага de su profetu econòmicu, de atùliu de gerridura, tenendi in contu is piessinnus de su servìtziu de donai e de is interessus pùbricus de cumpriri.
3. Su consillu comunali aprovat impari cun sa relata de previsionis e de programa e a su bilànciu preventivu su pianu generali de is servìtzius pùbricus atèndius de su Comunu. Su pianu depit inditai is piessinnus e sa mannesa de is servìtzius, sa forma de gerrida scioberada, is dotatzionis patrimonialis e de personali, is scopus de cumpriri, su pianu finantziàriu de intrabènniada e de gerridura.
4. Su comunu, ponendi infatu a is principius de decentamentu e sussidiaredadi postus in contu de sa lei, fait e amparat, in basi a is normas regionalis, s'aprontadura de gradu asuba comunali de is servìtzius po is mellus tretus territorialis. Su comunu amparat e promovit s'aprontadura de is servìtzius gèrrius a contu insoru de sa sociedadadi civili po mesu de is diferentis partis: citadinus, famìlias, e formatzionis socialis.
5. Calisiat sa forma de gerridura scioberada po s'aprontadura de is servìtzius, me is àutus o me is regulamentus istitutivus tocat a tenni in contu is crìterius de raportu e is formas de liòngiu intru de su gerridori e su comunu, cun su scopu de assigurai su cumprimentu de s'interessi pùbricu.

Art. 45

Partecipazioni e càstiu de su citadinu impreadori

Est assigurai, me is formas e cun is ainas prus adatas a dònna citadinu impreadori s'informu a fini a fini asuba de su funtzionamentu de is servìtzius, s'inditu de is cunditziunis e de is piessinnus po ddoi podi intrai, is carateristicas de is traballus chi si podint domandai in dònna servìtziu.

Est assigurai a dònna citadinu impreadori s'intrada a is servìtzius. Is formas e is maneras de intrada s'agatant in su regulamentu asuba de su diritu de intrada a is àutus, a is documentus e a is servìtzius.

Art. 46

Partecipazioni a sociedadis po atzionis

1. Su comunu podit promovì sa costutuzioni o partecipai a sociedadis po atzionis a capitali pùbricu locali po su in prus po sa gerridura de is servìtzius pùbricus. Su

comunu podit puru partecipai, fintzas cun cuotas de minoria a sociedadis de capitali chi tenint cumentì scopu s'escrìtzio de servìtzio pùbricu e su cumprimentu de òberas pùbricas. Is maneras de su Comunu po partecipai a sociedadis a differenti cumponimentu a cuota no de majoria est arrègulada de is normas bàlidas po cussa matèria.

2. Sa partecipazioni a sociedadis po atzionis po su prus a capitali pùbricu locali ponit infatu a su sceberu de is respnsàbilitadis chi pertocant sa funtzioni de indiritzu e càstiu de sa de gerridura, e finas a sa craresa de is relatas finantziàrias.
3. Cun sa punna de assigurai s'autonomia de gerridura de sa sociedadì e in s'interis sa cumpridura de is tareas de su Comunu, si firmant cun is sociedadis partecipadas cuntratus de programa apòsitus, aprovaus de su consillu comunali a majoria assoluta, chi decidint is tareas de cumpriri e is òbrigus chi su Comunu e sa sociedadì tenint su cun s'àteru.
4. S'inditu de is critèrius po sa pratzidura de su podèriu de nomina de is aministradoris, cumentì arresultat de is acòrdius intru de is entis chi partècipant, bolit assentau in sa deliberatzioni cuntzillari de assuntzioni de su servìtzio. Is candidaus a s'incàrrigu ddus nominat su sindigu ponendi infatu is inditus de su consillu comunali e scioberaus foras de custu intru personis chi tengant is piessinnius po essi eletus a cuntzillari comunali e una cumpetèntzia averiguada de casta tènnicu-amministrativa, po mori de stùdius fatus e po funtzionis apoderadas e acabadas in aziendas pùbricas o privadas.
5. Is candidaus a s'incàrrigu de aministradori acetendi sa candidatura si pigant s'impènniu de cumpriri is tareas e is òbrigus postus in contu de su cuntratu de programa e a ndi torrai sèmpiri sceda a su sindigu e a su consillu comunali. A custu scopu depint intregai a su sindigu una relata dònna sesi mesis chi bolit assentada in sa lista de is chistionis de arrexonu de sa dii de su primu atòbiu utilosu de su consillu comunali.

Art. 47

Aziendas specialis

1. Su Consillu Comunali podit deliberai po sa apariciadura de aziendas specialis, chi tèngiant personalidadi giurìdica e autonomia de gerridura e imprenditoriali, e ndi aprovat su statutu. Su Consillu Comunali fait sa nòmina de su collègiu de is revisoris de is contus, donat su capitali de dotatzioni e detèrminat is indiritzus e is tareas de s'amministratzioni de is aziendas.
2. Is aziendas specialis fundant is atividadis cosa insoru apitzus de is princìpius de trasparèntzia, de eficàcia, de atòliu e de econimicidadi e tenint su cumandu de su parègiu finantziàriu e econòmicu de lompi àteruessu s'ecuilibriu de gastus e de guadàngius, cumprèndius puru de is tramudus.
3. Su statutu de is aziendas specialis ndi cuncordat is struturas, su funtzionamentu, is atividadis e is scrucullus. Su Consillu Comunali aprovat puru is bilàncius annualis e pluriannualis, is programas e su càrculu consuntivu de is aziendas specialis, fendi puru sa billada apitzus de su traballu cosa insoru.

Art. 48

Òrganus de s'azienda

1. Funt òrganus de is istituzionis su Consillu de amministratzioni, su presidenti e su diretori.
2. Su nùmeru de is chi cumponint su consillu de amministratzioni, computendi finas a su presidenti, ddu deciddit su statutu de s'azienda. Is candidaus a s'incàrrigu ddus nominat su s'indigu ponendi infatu is inditus de su consillu comunali e scioberaus foras de custu intru personis chi tengant is piessinnus po essi eletus a cuntzilleri comunali e una cumpetèntzia averiguada de casta tènnicu-amministrativa, po mori de stùdius fatus e po funtzionis apoderadas e acabadas in aziendas pùbricas o privadas.
3. Su sceberu de is candidaduras ddu faint in basi a unu avisu pùbricu chi depit inditai is piessinnus de s'incàrrigu de assinniai e is professionalidadis pedias. Su cumentu presentai is candidaduras e averiguai is calidadi chi nci bolint ddu deciddit sa delibera cuntzillari chi aproat s'avisu pùbricu.
4. Is candidaus a s'incàrrigu de presidenti e cuntzilleri de amministratzioni acetendi sa candidatura si pigant s'impènniu de cumpriri is tareas e a ponni infatu a is inditus donaus de su consillu comunali.
5. Su presidenti e su consillu de amministratzioni de s'azienda ddus nominant po unu periudu chi crosat cun su mandau de su s'indigu e abarrant in càrriga finas a sa nomina de is afatantis.
6. Su presidenti e is òrganus de s'amministratzioni de s'azienda podint essi discumbidus a s'ighiri de proposta motivada de su s'indigu. Su discumbidu est ocasionau de irregolaridadis mannas in sa gerridura o po mori de scontròriu craru cun is inditus deliberaus de su consillu comunali o po pagu atùliu e duncas po su pagu profetu de su comunu o de s'azienda etotu.
7. A su càmbiu de dònna òrganu de su consillu de amministratzioni, po dimitidura o po acabu de s'ufficiu ocasionau de àteru, atendit su s'indigu a cumentu bolint is comma 2 e 3 de custu articulu.
8. Is chi funt nominaus ndi depint torrai sceda s'empiri a su s'indigu e a su consillu comunali. A custu scopu depint intregai a su s'indigu una relata dònna sesi mesis chi bolit assentada in sa lista de is chistionis de arrexonu de sa dii de su primu atòbiu utilosu de su consillu comunali. su s'indigu depit intregai una còpia de is disposas de nòmna a is cabutruma intru 5 diis de s'adotzioni cosa insoru.
9. Su diretori, chi tenit cumpetèntzia po su chi pertocat sa responsàbilitadi de gerridura de s'azienda, ddu nominat su consillu de amministratzioni segundu is critèrius deciddius de su statutu de s'azienda.

Art. 49

Istituzioni

1. S'istituzioni est organismu strumentali de su comunu po sa gerridura de unu o prus servìtzius socialis, chi tenit autonomia de gerridura.
2. Sa delibera de su consillu comunali chi ndi pesat s'istituzioni dda aprovat sa majoria de is cuntzilleris assenniaus. Custa ndi scerat su acuntèssiu de is atividadis de s'istituzioni e ndi stallat is mezus finantziàrius e su personali de assenniai a s'istituzioni etotu.

3. Dònna istituzioni tenit unu regolamentu cosa sua aprovau de su consillu comunali a majoria de is cuntzilleris assenniaus, chi decedit, a cunfromu de su chi ponit in contu su statutu, is maneras de funtzionamentu de is òrganus, de intregu de is servìtzius e de totu cantu pertocat s'istituzioni etotu.
4. Su regimi contàbili de is istituzionis ddu arrègulat su regolamentu de contabilidadi de su comunu. Is revisoris de is contus de su comunu esèrcitant is funtzionis insoru finas caras a is istituzionis.

Art. 50

Òrganus de s'istituzioni

1. Funt òrganus de s'istituzioni su consillu de aministratzioni, su presidenti e su diretori.
2. Su consillu de aministratzioni de s'istituzioni est fatu de no prus de 5 (cincu) personis computendi su presidenti puru. Sa nòmina de su presidenti e de su consillu de aministratzioni dda fait su s'indigu in basi a is inditus de su consillu comunali. is condidaus a sa càrriga ddus scioberant a foras de su consillu comunali intru personis chi tengat is calidadis po sa elegibilidadi a cuntzilleri comunali in basi a unu scèberu de fai segundu su chi narat s'art. 67 comma 3.
3. Su presidenti e su consillu de aministratzioni ddus nominant po unu periudu chi crosat cun su mandau de su s'indigu e abarrant in càrriga finas a sa nòmina de is afatantis. Ddus podint discumbidai innantis a cunfromu de is maneras arremonada in s'art. 67 comma 6 e 7.
4. Su diretori de s'istituzioni est s'òrganu chi tenit cumpetèntzia asuba de sa direzioni e de sa gerridura de custa etotu. Ddu nòminal su s'indigu a cumentu postu in contu de su regolamentu asuba de s'ordinamentu de is ufficiu e se is servìtzius e de su regolamentu de s'istituzioni.

CÀBUDU 3 – ATIVIDADI AMINISTRATIVA

Art. 51

Procedimentu aministrativu

1. Su comunu imperat che aina aministrativa su procedimentu prus adatu, intru de cussus pùbricus o privaus, amìtius e no proibius a craru de sa lei po ndi sodigai is tareas cosa sua.
2. S'atividadi aministrativa ponit infatu a critèrius de economicidadi, atùliu e curesa e partecipazioni de is sogetus interessaus in virtudi de sa lei 07.08.1990, n. 241 e arrispetendi is disposas de lei de setori.
3. Su procedimentu podit essi sutapostu a àterus scrucullus o spricullitu sceti po abisòngius motivaus e foras de s'ordinàriu cumandadas de s'istrutòria. Po is procedimentus chi imbodrigant interessus pùbricus diferentis o chi abisòngiant de acòrdius e audidas de àteras aministratzionis si àpricant is disposas postas in contu de s'art. 14 de sa lei 07.08.1990 n. 241.
4. Po dònna procedimentu, su regolamentu decedit s'unidadi organizativa e su sogetu responsàbili de s'istrutòria e de dònna àteru còmpitu, e fintzas de s'adotzioni de su provedimentu finali. Is determinatzionis regolamentaris funt pùbricas me is formas prus adatas.

5. Est assiguru, po mesu de mèdiu organizativu adatu, s'apricu de is disposas chi pertocant s'autocertificatzioni e sa presentada de àutus e documentus de is citadinus a cunfromu de sa lei.

Art. 52

Partecipazioni a su procedimentu amministrativu

1. Est garantia sa partecipazioni de is sogetus interessaus in deretura o chi tengant interessus pùbricus o privaus atrumaus in assòtzius o comitaus a is procedimentus de amministratzioni giuridica in virtudi de sa lei 07.08.1990 n. 241 e a cumentis narant is trèminis postus in contu de su regulamentu apòsitu.
2. Miticoi nci fessint ogetivas e realis movitivas de apretu est facultadi de s'amministratzioni adotai disposas de amparu, fintzas innantis de ponni infatu su chi est arremonau a su comma 1.

Art. 53

Procedimentu giustu

1. Totu is procedimentus chi sighint amarolla a una istàntzia o chi funt inghitzaus de uficiu si serrant cun s'adotzioni de una disposta espressada. Su trèmini po s'acabu de dònna procedimentu est decìdiu de su regulamentu, sarvu is acuntèssius postus in contu a craru de sa lei.
2. Dònna disposta amministrativa, puru cussas chi pertocant s'organizazioni amministrativa, su fai cuncursus pùbricus e su personali depit tenni una movitiva a cunfroma de s'art. 3 de sa lei 07.08.1990, n. 241. Sa movitiva no ddoi abisòngiat po is àutus normativus e po cussus a cuntènniu generali.
3. In dònna àutu notificau a su destinatàriu s'agatat inditau su trèmini e s'autoridadi anca si podit fai recursu.

TÌTULU V – ORDINAMENTU FINANTZIÀRIU

CÀBUDU 1 – AUTONOMIA FINANTZIÀRIA

Art. 54

Finàntzia locali

1. Su comunu tenit autonomia finantziària fundada asuba de sa siguresa de is asiendas cosa sua o cambiadas in s'acuntèssiu de is leis asuba de sa finàntzia pùbrica.
2. Su comunu tenit puru podèriu de cumandai po su chi pertocat pagamentas, tassas e tarifas me is trèminis stabillius de sa lei.

Art. 55

Bilànciu e programatzioni finantziària

1. Su comunu deliberat intru su trèmini postuin contu de sa lei e/o de su regulamentu de contabilidadi su bilànciu de previsionis po s'annu afatanti, arrispetendi is principius de universalidadi, interessa, annualidadi, veridadi, parègiu econòmicu e finantziàriu e de sa pùbricidadi.
2. Su bilànciu est echipagiau de una relata previsionali e programàtica e de unu bilànciu pluriennali de dura paris a cussu de sa Regioni Sardinnia.

3. Su bilànciu e is aciuntas cosa sua ddus depint assentai po permiti de ddus ligi in basi a is programas, progetus e intrabènnidas.
4. Is impènnius de spesa depint essi sèmpiri pigaus cun s'atestazioni de su responsàbili de s'uficiu de ragioneria po su chi pertocat sa disponibilidadi finantziària.
5. Is arresurtaus de gerridura si ndi scabullint po mesu de contabilidadi econòmica cumproaus in su rendicontu cun su bilànciu finantziàriu, su contu econòmicu e cussu de s'asienda segundu is disposas de sa lei e de su regulamentu de contabilidadi.

Art. 56

Regolamentu de contabilidadi e disciplina de is cuntratus

1. Su consillu comunali aproat su regulamentu de contabilidadi, de aministratzioni de s'asienda e de is cuntratus.
2. Su comunu ponit infatu a is proceduras postas in contu de sa normativa de sa comunidadi econòmica europea chi bàlit po s'ordinamentu giuridicu italianu.

CÀBUDU 2 – REVISIONI ECONÒMICA FINANTZIÀRIA E CÀSTIU DE GERRIDURA

Art. 57

Revisoris de is contus

1. Su consillu comunali eligit unu revisori de is contus scioberendi.ddu in virtudi de s'art. 234, comma 2 de su Testu ùnicu n. 267 de su 18.08.2000.
2. A custu si àpricant is càusas de inelegibilidadi e de decadèssida postas in contu de s'art. 2399 de su còdici civili.
3. Bàlint po su revisori is ipotesis de incompatibilidadi assentadas in su primu comma de s'art. 2399 de su còdici civili, cumprendendi po aministradoris is chi cumponint s'òrganu esecutivu de s'enti locali.
4. Is chi cumponint s'òrganu de revisioni contàbili no podint pigai incàrrigus o donai consulèntzia in s'enti locali o in organismus o istitutzionis chi dependint de cussu.
5. Su revisori tenit diritu de intrada a is àutus e documentus de su comunu, podit arrimai propostas e informus po is òrganus comunalis.
6. Pigat parti a pregunta de su sindigu, chentza diritu de votu, a is atòbius de su consillu e de sa giunta. Su revisori traballat impari a su consillu comunali in sa funtzioni de càstiu e indiritzu, esèrcitat, segundu is disposas de su regulamentu de contabilidadi, su càstiu de sa regolaridadi contàbili e finantziària de sa gerridura e certificat chi su rendicontu crosit cun is arresurtaus de sa gerridura. Scriendi una relata apòsita, chi acumpàngiat sa proposta de deliberatzioni cuntzillari i su contu consuntivu.
7. Su revisori esèrcitat puru, segundu is disposas de su regulamentu de contabilidadi, sa revisioni de sa contabilidadi econòmica. Sa relata arremonada in su comma de innantis tenit fintzas una parti econòmica chi espressat annotus e propostas chi punnant a prus atùliu, profetu e economicidadi de sa gerridura. Su

revisorifait totu du chi ddi tocat e spetat in virtudi de is normas legislativas in matèria.

8. Su revisori torrat sceda de sa beridadi de is certificaus cosa sua e cumprit is dèpiris cosa sua cun su contivixu de su mandatàriu. Candu agatat irregolaridadis mannas in sa gerridura de s'enti, ndi fait sciri luegus a su consillu comunali.
9. S'òrganu de revisioni contàbili aturat in càrriga tres annus a inghitzai de da data de esecutividadadi de sa delibera e ddu podint torrai a eligi po una àtera borta sceti.
10. S'òrganu de revisioni ddu podint discumbidai sceti po no ai fatu su chi depiat fai e patacuàriu po no ai presentau sa relata a sa proposta de deliberatzioni cuntzillari de su rendicontu intru su trèmini stabilliu de sa s'art. 239, comma 1 (litera D) de su Testu ùnicu 267/2000.
11. Su revisori acabat su incàrrigu po: a) scadessida de su mandau; b) dimitiduras volanteris; c) impossibilitadi a apoderai s'incàrrigu po calisiat càusa po unu tempus stabilliu de su regulamentu de s'enti.

Art. 58

Cumproa de is arresurtaus de gerridura.

1. Is arresurtaus de gerridura funt cumproaus po mori de su rendicontu, sa giunta aciungit a su contu consuntivu una relata chi donat aprètzius de acivimentu de s'atzioni fata in basi a is arresurtaus cumprius in raportu a is programmas e a is costus apoderaus.
2. Su contu consuntivu ddu aprovant intru su 30 de làmpadas de s'annu infatu, tènniu in consideru sa relata de s'òrganu de revisioni.

Art. 59

Càstiu econòmicu de gerridura

1. Po assigurai sa cumpridura de is tares programadas, sa gerridura bona e profetosa de s'asienda pùbrica, s'impartzialidadi de su bonu profetu de s'aministratzioni pùbrica e sa craesa de s'atzioni amministrativa, su Comune àoricat su càstiu de gerridura segundu is maneras stabillias de s'art. 147, 196 e 197 de su Testu ùnicu n. 267 de su 18.08.2000, de custu statutu e de su regulamentu de contabilidadi.
2. Su càstiu de gerridura si fait po averiguai su stadu de cumpridura de is programmas e de is tareas e, po mesu de s'anàlisi de is disponibilidadi achistias e de sa cumparadura intru is costus e su tanti e sa calidadi de is servìtzius donaus, sa funtzionalidadi de s'ordimìngiu de s'enti, s'atùliu, s'acivimentu e su gradu de profetu in s'atividadadi de cumpridura de is tareas pagora arremonadas.
3. Su càstiu econòmicu de gerridura pertocat totu sa atividadi amministrativa e de gerridura de su comune e ddu faint cun d-una cadèntzia de tempus stabillia de su regulamentu de contabilidadi. Su càstiu de gerridura ddu faint po dònna servìtziu e centru de costu aici a cumenti s'agatant stallaus de sa giunta e si sboddiat in basi a su chi est postu in contu de s'art. 197 de su Testu ùnicu n. 267 de su 18.08.2000.
4. Su regulamentu de contabilidadi e su regulamentu asuba de s'ordinamentu de is ufficius e is servìtzius discinint, donniunu po su chi ddi pertocat, is maneras e is struturas demandadas a ndi pesai is funtzionis de càstiu de gerridura a cunfromu cun is leis chi ddu arrègulant.

TÌTULU VI – FORMAS DE ASSÒTZIU E DE COLLABORATZIONI.

CÀBUDU 1 – PRINCÌPIUS GENERALIS

Art. 60

Collaboratzionis intru is entis

1. Su comunu circat e promovit formas de collaboratzioni cun is comunus a làcana, cun sa provìncia, sa regioni e àterus entis pùbricus e privaus po ndi pesai, a su mellus possibili, cussus funtzionis e servìtzius chi po is piessinnius cosa insoru si podint cundulli impari a is àterus entis, fadendi economia de scala e assigrendi prus acivimentu de prestazioni a is citadinus e po si ndi scampai de perdi o de incuaddigai is cumpetènzias.

CÀBUDU 2 – FORMAS DE COLLABORATZIONI

Art. 61

Cunventzionis e cunsòrtzius

1. Is formas assotziativas, arremonadas me is art. 30 e 31 de su testu ùnicu n. 267 de su 18.08.2000, funt imperadas in basi a is abisòngius e a su torracontu de su pùbricu e po cumpriri is princìpius de cooperatzioni e integratzioni espressaus in custu statutu.
2. Is raportus intri is entis, is maneras de ordimìngiu e is critèrius de pratzidura de is gastus econòmicus funt arrègulus de cunventzionis apositas.
3. Is cunventzionis podint ponni in contu finas a sa costituzioni de uficius comunus chi imperant personali diferenti de cussu de is entis chi pigant parti e traballant po contu de is entis chi funt delegaus.
4. Po s'esercìtziu de funtzionis e de servìtzius, fintzas imprenditoriali, su Comunu podit partecipai a cunsòrtzius.
5. Me is cunventzionis e me is àtus costitutivus de is organismus associativus de calisiat casta, si depint ponni in contu ainas chi fatzant funtzioni de indiritzu e càstiu de is entis chi participant.

Art. 62

Unioni de is Comunus

1. Su comunu de Santu Perdu, si fait promotori, impari cun is àterus comunus a làcana, de ideas bonas a ndi pesai s'Unioni intru de unu o prus comunus cun sa punna de esercitai impari cancu funtzioni de cumpetènzia de dònna enti.
2. Sa costituzioni de s'Unioni, de fai me is acuntèssius e me is trèminis postus in contu de sa lei, tenit su scopu de creai una arretza chi aturrit po sèmpiri de cooperatzioni intru is comunus chi participant, chi ndi ingiuit a ndi pesai economias de atzioni e de scala.

Art. 63

Acòrdius de programa

1. Po sa definitzioni e su faimentu de obras, de intrabènnidas o de programas chi abisòngiant de una atzioni integrada e coordinada de àterus entis e sogetus pùbricus, su sindigu, in basi a is indiritzus, a is pianus e a is programas aprovaus

- de is òrganus collegialis chi tenint cumpetèntzia, promovit e partecipat a s'acòrdiu.
2. Su sindigu, promovit sa serrada de unu acòrdiu fintzas candu a dda pediri est unu o prus sogetus interessaus e firmat s'antu chi formalizat su cunsensu de totus is aministratzionis chi partècipant.
  3. Po is maneras, is cuntènnius e is proceduras chi pertocant is acòrdius de programa si arregordant is dispostas de s'art. 34 de su testu ùnicu n. 267 de su 18.08.2000.

TÌTULU VII – ATIVIDADIS NORMATIVAS E NORMAS DE SERRADA

CÀBUDU 1

Art. 64

Intrada in vigori de su statutu

1. Cun s'intrada in vigori de su statutu est iscuau dònna àtera disposta statutària presenti in su Comunu.